

ŚWIAT WIERSZEM PISANY

**ŚWIAT
WIERSZEM
PISANY**

Publikacja powarsztatowa

Turek 2021

Autorzy:
Lech Lament, Karol Włodarczyk, Martyna Kowalec,
Julia Jakubiak, Patrycja Grabara

Ilustracje:
Lech Lament

Projekt okładki:
Lech Lament

Korekta:
Ewelina Derucka

Skład:
Marcin Derucki

Copyright © by Miejska Biblioteka Publiczna
im. Włodzimierza Pietrzaka w Turku

All rights reserved
Wszelkie prawa zastrzeżone

Wydawca:
Miejska Biblioteka Publiczna
im. Włodzimierza Pietrzaka w Turku

Rok 2021

ISBN 978-83-61958-06-2

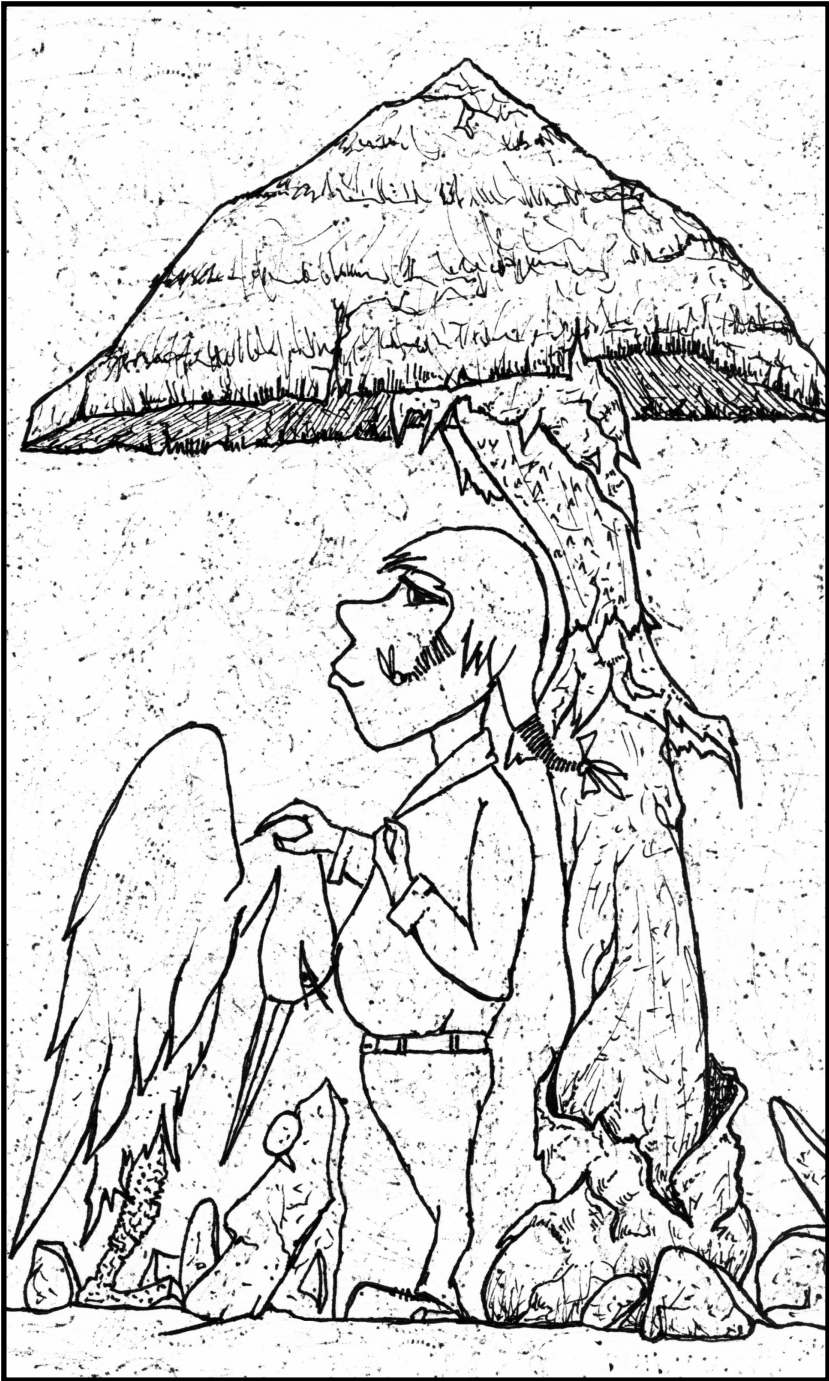
Nakład: 500 egz.

Druk:
Centrum Poligrafii Sp. z o. o.

Publikacja powarsztatowa „Świat wierszem pisany” powstała w ramach projektu „Lament jest stąd” i stanowi część Zadania „Działajmy razem - wielkie rzeczy w małym mieście” finansowanego z

**BLISKO – BIBLIOTEKA | LOKALNOŚĆ | INICJATYWY |
SPOŁECZNOŚĆ | KOOPERACJA | ODDOLNOŚĆ**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025.

WIERSZE UCZESTNIKÓW
WARSZTATÓW
POETYCKICH
Z
LECHEM LAMENTEM

Karol Włodarczyk

NIGHT TIME

Kolejna cicha noc,
Która dopadła cię,
Samotność żniwa zbiera
W niej brakuje tylko mnie,
Lecz nie przybędę, bo ten związek skończył się

Co za pech.

Drogi przyjacielu, droga przyjaciółko,
Dla Ciebie też mam drobne słówko,
Nie mów mi nigdy ile jestem wart,
Bo te słowa dla mnie to kochany żart,
Niczym Rojek w swych utworach,
Których słucham w późnych porach,
Umrzeć z miłości bardzo chcę,
I niech ta śmierć spotka mnie,

W trybie natychmiastowym.

To nie są żarty.
Mogę prosić, błagać,
Lecz nikt mi nie pomoże tego poukładać,
Nawet nie chcę.

Pora wierszyk już zakończyć,
Z trybem sennym się połączyć,
Na zegarku jest już druga,
Oj ten dzień mi się nie udał...
Tak jak całe życie.

Taki jest mój los,
Trudno.

Rano pewnie zmienię zdanie,
Dobre myśli na śniadanie!
W popołudnie humor świetny,

Wczesny wieczór obojętny,
A noc? Standardowa,

Cicha, blada, roztargniona,
Bólem mocno nasączona,
I tak życie się zapętle
Przyszłość nasza iście nędzna.

Czytelniku, duszo mała
Pora nocna znów nastąpiła

Nie męcz głowy, marsz do łóżka!
Uspokoi cię poduszka,
Wiedz, że nie jesteś sam.

Martyna Kowalec

AUTOBUS

Autobus to pojazd wszystkim dobrze znany
jest długi
pojemny
pozornie wytrzymały

Mieści wiele osób
tych głupich
mądrych
grubych
chudych

Autobus pozornie nudzi
jest cichy
skromny
codziennie wozi ludzi
tych wrednych
miłych
smutnych
wesołych

Pod słuchuje ich historie
kto z kim czas spędza
kto jakie ma stopnie
Autobus jednak łatwo się nudzi
gdy ktoś za długo opowiada
ten natychmiast zaczyna trąbić
Chcesz napisać wiadomość?
Nie masz na co liczyć
akurat będziesz przejeżdżać
przez dziur pełną ulicę

Dlaczego tak się zachowuje
Zacznijmy od podstaw
Autobus - też człowiek
jest to rzecz jasna
Każdy człowiek posiada uczucia -
łatwo go zranić
więc nie wolno mu dokuczać

Wróćmy do słowa „pozornie”
ponieważ jest bardzo ważne
każdy stwarza pozory
nieustannie
Autobus jest niby
cichy, ale natrętny
skromny, ale samolubny.
Wozi co dzień ludzi
głupich
mądrych
grubych
chudych
ale nieuczuciowych
dom - szkoła - dom - praca
razem z Autobusem
dzień w dzień jeżdżą
a czas do nas nie wraca
Autobus ten chłód musi sam znosić
nie ma
przyjaciół
kolegów
sam na parkingu stoi
każdy skutek ma swoją przyczynę
dbajmy o nasz Autobus
a wszystkim będzie milej

Autobus sam z siebie nie stał się zły
to ludzie zmieniali go dzień po dniu
brak serca i uczuć to zjawisko częste
więc zadbajmy o to co w nas jeszcze ludzkie

Bądźmy ludźmi
otaczajmy się ludźmi
szukajmy ludzi w ludziach

Mogłabym dalej wymieniać epifory
ale pamiętajmy
że każdy stwarza pozory

Julia Jakubiak

***

Jesteś jak słoneczne lato
Gdy nasze dusze czuły tylko deszcz
Widzenie ciebie to wciąż za mało
Chce to zmienić jak najszybciej wiesz?
Przypominam sobie ciągle tę chwilę
Kiedy twój wzrok był na mnie
Czy na powtórkę mam czekać nie wiadomo ile?
Proszę, niech ten deszcz znowu spadnie

***

Wciąż wędrujesz po mej głowie
I zostawiasz po sobie ślady
Po chwili odchodzisz w połowie
A me serce jak kawa bez czekolady
Jak bez księżycyca noc pochmurna
Jak podróżnik bez noclegu
Jak Tytan i Rhea bez Saturna
I wiosna bez przebiśniegów

***

Najmocniej brzegi rwie woda cicha,
Lecz nie sądziłam, że na tyle jest cicha,
By wywołać fale w moim sercu
I sztorm w mojej głowie

Patrycja Grabara

PRZEMYŚLENIA

Dużo jest tajemnic, niespodzianek i przeżyć.

Rozmyślając o otaczającym wszechświecie,
rozmaitych zakątkach, punktach rozwiązania.

Krąg przemyśleń zamyka w sobie wspomnienia,
które warto pamiętać.

Najważniejsze, by docenić obecność bliskich osób,

Nawet mały gest zadziała i pojawia się uczucie zwane miłością.

Trzeba się cieszyć z tych małych rzeczy

rodzą się z nich niezapomniane wspomnienia.

ODSZUKAĆ SIEBIE

Przestrzeń duża i tajemnicza,
każdy zakątek prowadzi do przygody i nowych odkryć.
Nowy etap życia pozwala zobaczyć siebie na nowo.
Myśląc do przodu o tym, co będzie
ale nie wiadomo, co los przyniesie.
Przeznaczenie decyduje dokąd prowadzić.
Odszukać niezapomnianych wrażeń i przeżyć,
pamiętając o swoim powołaniu.

SILNA DUSZA

Rozpatrywać zmiany,
znajdować momenty szczęścia i wytrwałości.
Pobudzonym, energicznym i pełnym życia.
Po drodze obserwując momenty szczęścia.
W duszy mieć poczucie ważności,
silnej postawy,
pewnej i dumnej.

WĘDRÓWKA ŻYCIA

Wędrować w odpowiednim
momencie i czasie.

Wszystko upływa, zmienia się, przemija.

Każdego dnia przytrafia się coś nowego.

Wiedząc, że podąża się nieznana
lecz właściwą drogą przeznaczenia.

Odkrywając coś nowego.

Poznając mocne i słabe
strony osobowości. Przeznaczenie

jest za rogiem, pokieruje tam,

gdzie będzie to pisane.

Życie jest przygodą,

odpowiednią drogą.

NIE ZNAM ODPOWIEDZI NA PYTANIA

Patrzę przez okno, pustka,
moment, w którym zadając
sobie pytanie, odpowiedzi
krążą za oknem we mgle,
otchłani, nie trzymają się
sensownej układanki.

W myślach wiruje chaos,
zamieszanie, mętlik najróżniejszych
przemyśleń i sensu układanych słów.

KSIĘŻYC

Jaśnieje w ciemnej nocy,
Księżycowy blask.
Jest w nim dużo tajemnicy,
dzięki niemu jest moment zachwytu
i obserwacji.

CHWILA

Każda chwila jest wartościowa
i przydatna.

Chwila uczy, daje przeżycia,
reakcje, działania, pokazuje
by mieć nadzieję.

Chwila daje pewne wskazówki,
Iść drogą, dojść do końca,
tam czeka meta,
a nagrodą jest nowy początek.

ZGADYWANKI
MISIA PTYSIA

LECH LAMENT

JESTEM SOBIE ZGADYWANKA

Jestem sobie zgadywanka
taka słowna przeplatanka
raz przybieram postać ptaka
to znów chodzę cała w kwiatach

umiem rzeką być i drzewem
a pod drzewem małym jeżem
raz jak sowa pohukuję
lub jak ważka w dal szybuję

umiem także być kopciuszkiem
i niedźwiadkiem z dużym brzuszkiem
raz dziewczynką z zapalkami
i motylem nad łąkami

Smok Wawelski – żaden problem
tylko trochę gorzej z ogniem
złotą rybką w rwącej rzece
będę jeśli tylko chcecie

nawet w lesie – co za frajda
będę skakać tak jak sarna
i Pionkiem zostać mogę
ale kłamać was nie mogę

ciekaw jestem kto z was zgadnie
jaka rola mi przypadnie
więc uważnie się wsłuchujcie
i ostrożnie odgadujcie

HISTORIA MISIA PTYSIA

Miś kudłaty, psotnik mały
bardzo świata był ciekawy.
Wciąż zawracał mamie głowę,
co to kwiatek mam, powiedz?

Czemu w ulu brzęczą pszczoły?
A grzbiet skały taki goły?
Czemu świnka w ziemi ryje?
Czemu struś ma długą szyję?

Czemu gdy mi coś smakuje
Mlaskam głośno, pomrukuję?
Czemu kiedy ryby łapię
Rak mnie zawsze szczypie w łapę?

Czemu jak fikołki robię
To mi wciąż się kręci w głowie?
A jak huśtam się na drzewie
W oczach mi migają cienie?

Czemu gdy mrowisko wacham
Mrówki wchodzą mi do nosa?
A jak śpię i głośno chrapię
To po brzuszku wciąż się drapię?

Czemu ze mną, choć przez chwilę
nie chce bawić się motylek?
A gdy siada mi na nosie
Kicham i się zaraz złoścę?

Czemu paw nosi koronę
A ja krótki mam ogonek?
Czemu ptaszek może latać
A ja tylko umiem skakać?

I tak mamę pyta, sapie
I po głowie wciąż się drapie
Aż zmęczony zaczął ziewać
W końcu zasnął licząc drzewa

A co mu się śniło? Nie wiem
Może, że jest wielkim drzewem
Albo różą tuż przy drodze
Albo wielkim słonym morzem

Mama misia przytuliła
Do snu pieśń mu zanuciła
Sama też zamknęła oczy
Tak ją zmęczył mały psotnik

MUCHOMOR

Spójrzcie jaki mam kapelusz
tak pięknego nie ma wielu
okrągłutki, czerwoniutki
w białych piegach jest calutki

jedną nóżkę mam zgrabniutką
także białą okrągłutką
na mchu w lesie stoję sobie
i nikogo się nie boję

bo kto mnie choć raz spróbuje
ten od razu się otruje
to dlatego wszyscy ludzie
mówią do mnie – ty paskudzie

lecz nie mogą się nadziwić
no bo jestem urodziwy
pośród wrzosów, brzoź, zieleni
umiem pięknie się czerwienić

a którego z grzybów w lesie
już od razu dostrzeżecie
które z dzieci mi odpowie
kim ja jestem... muchomorem

BRZOZA

Jestem cała srebrnobiała
choćbym nie wiem gdzie wzrastała
czy to w szczerym polu w lesie
wiatr mój szum daleko niesie

moje listki są zielone
więc zieloną mam koronę
pień mój biały w plamy czarne
kim ja jestem każdy zgadnie

lubię słońca blask, przestrzenie
i rozgrzaną żółtą ziemię
gdzie ugory, skraje lasów
tam wciąż rosnę od wszech czasów

wiosną kiedy się odradzam
ponoć lecę i odmładzam
piję wtedy dużo wody
a mój sok jest bardzo zdrowy

kiedy jestem bardzo młoda
można spotkać mnie przy drogach
gdzie polany i gdzie zręby
tam się rodzą pierwsze pędy

i tak rosnę w słońcu w deszczu
ja – natchnienie wielu wieszczów
więc kto z was mnie już rozpoznał
jestem posiwiąta... brzoza

DZIĘCIOŁ

Ptaszek ze mnie jest nie lada
alfabetem morsa gadam
już od rana stukam w drzewa
bo nie umiem ładnie śpiewać

i tak w drzewa uderzając
smaczne kąski wyjadając
żyję obie w gęstych lasach
oto moja cała praca

głos mój się daleko niesie
a więc łatwo mnie znajdziecie
leczę stare chore drzewa
które pną się aż do nieba

wiecie chyba co to kornik!
co kanały w drzewie żłobi?
dla mnie za to smaczny kąsek
dla nich badam wszystkie gąszcze

uderzając dziobem w korę
wydłubuję je z ich norek
drzewa za to żyją zdrowsze
i znów kwitną nam na wiosnę

kto z was teraz szybko zgadnie
w jakim mi krawacie ładnie?
no... w czerwonym wam podpowiem
a więc jak mnie zwą...? dzięciołem

KOLIBEREK

Ptaszek ze mnie jest malutki
choć ruchliwy wesolutki
za to dziób mam długi cienki
i leciutko w dół wygięty

nim buszuję sobie w kwiatach
bo gustuję w różnych smakach
spijam soczek słodki smaczny
wprost uwielbiam się nim raczyć

każdy by mi pozazdrościł
takich słodkich wspaniałości
tych wonności barwnych kwiatów
spędzam w śród nich dużo czasu

wpierw do kwiatka wsuwam dziobek
i języczkiem mlaskam sobie
umiem też do tyłu latać
tak też wylatuję z kwiatka

wiem o czym myślicie skrycie
bo wy soczek też lubicie
kto z was zgadł już i się śmieje
jestem mały... koliberek

ŻABA

Mówią o mnie – skoczek niezły
w wodzie pluskam się bez przerwy
i w powietrzu łapię muchy
gdy mi w brzuszku z głodu burczy

często na kamieniu siadam
i do siebie głośno gadam
jeśli można rehotanie
nazwać pięknym wysławianiem

a gdy słońce mocno świeci
na słoneczku grzeję plecy
lub wynurzam z wody oczy
wtedy nikt mi nie podskoczy

myślę że się domyślicie
kto tak pięknie w wodę skacze
kto się z kijanki przepoczwarza
jestem sobie wodna... żaba

WIELORYB

Mieszkam sobie w oceanie
a więc wielkie mam mieszkanie
i gdzie zechcę tam dopłynę
głównie właśnie z tego słyne

wprost uwielbiam akrobacje
i na wodę spadać plackiem
i nurkuję też głęboko
tam nie ujrzy mnie twe oko

z wszystkich ryb jestem największy
wniosek z tego – jestem ciężki
to mi nie przeszkadza wcale
żeby pływać doskonale

plankton to jest mój przysmaczek
tylko nim się stale raczę
a gdy się wynurzam z wody
mówią o mnie - o... wieloryb

RAK

Całe życie mieszkam w wodzie
i tak po dnie sobie chodzę
jak uszczypnę to zaboli
gdy ktoś ze mną chce swawolić

ja nie szukam z nikim zwady
uszczypce mam nie od parady
widzę dookoła wszystko
nie zaskoczysz mnie tak szybko

raczej jestem samotnikiem
i tak mi upływa życie
na dnie jezior w rozlewiskach
gdzie przybrzeżna wodna cisza

a że lubię czystą wodę
tam mnie spotkać tylko możesz
w mule się zagrzebię czasem
jestem słodkowodnym... rakiem

BOCIAN

Bardzo często mam swój domek
na drewnianym wielkim kole
ludzie którzy mnie kochają
tam mi mieszkać pozwalają

czy na dachu czy kominie
często tam swe gwiazda wiję
a ptaszysko ze mnie spore
więc mam przechlapaną dolę

ile muszę się natrudzić
by rodzinę swą wyżywić
długim dziobem szperać w trawie
żeby zdobyć jakąś strawę

by nie męczyć się na darmo
jedną nogę mam zadartą
tak trzymając często nogi
wypatruję nową zdobycz

a gdy jesień straszy chłodem
muszę ruszać hen za morze
dotrzeć gdzie są ciepłe kraje
tam, za morzem, oceanem

no kto zgadł już moje dzieci
kto do ciepłych krajów leci
kto zwołuje się na łąkach
jestem żabojadek – bocian

ROPUCHA

W polu, w trawie, w ciemnych borach
mieszkam sobie w mokrych norach
pod pniem starym, pod kamieniem
lubię bardzo mokrą ziemię

w trawie raczej mnie nie widać
ale za to dobrze słyhać
nad wieczorem, wczesnym ranem
słyhać moje rechotanie

łapię muchy, jem ślimaki
nie pogardzę też pędrakiem
czasem skoczę – oj daleko
gdy ktoś chciałby mnie nadepnąć

tak przyznaję – jestem brzydka
i w dodatku bardzo śliska
szara, szorstka, porowata
niewidzialna trwam na czatach

dobrze mi z tym – mówię szczerze
cały dzień tak lubię siedzieć
chodzić wolno, w tle zanikać
a nade mną chmury, cisza

w mokrej ściółce sobie drzemię
bo któż tutaj mnie dostrzeże
poznasz mnie gdy zacznę kumkać
jestem z rodu żab – ropucha

MOTYL

Jestem ciekaw czy zgadniecie
co mnie tak po świecie niesie
kiedy słońce w pełni lata
baraszkuje sobie w kwiatkach

jak świat wielki i szeroki
wszędzie mnie dostrzegą oczy
bo mam skrzydła bardzo piękne
w nich się mienią wszystkie tęcze

najpierw jestem gąsienicą
potem śpię w kokonie zimą
a gdy wiosna wszystkich wita
ja też budzę się do życia

ale żeby w świat wyruszyć
muszę w słońcu się wysuszyć
jestem lekki – prawie pyłek
nazywają mnie – motylek

WIEJSKA KROWA

Jestem czarna albo w łaty
wygląd jest mój przebogaty
dużą głowę mam i rogi
więc mi wszyscy schodzą z drogi

ale ja nie jestem groźna
więc przebywać przy mnie można
i pożytek ze mnie wielki
mają ze mnie wszystkie dzieci

a dlaczego – zaraz powiem
tylko trawki skubnę sobie
z trawy gdy ją już przeżuję
smaczne mleczko produkuję

myślę że się domyślicie
co w reklamach jest łaciate
kto ogonem długim macha
jestem krowa ta łaciata

KURA

W dzień powszedni i w niedzielę
gdy o świcie kogut pieje
z grzędę schodzę, pióra srożę
po podwórku sobie chodzę

i rapciami grzebię w ziemi
w trawie też gdy się zieleni
i łodyżki wyskubuję
cały dzień tak pokutuję

tu kamyczek tu robaczek
wszystko jem i nie grymaszę
czasem dołek w ziemi robię
i w nim do snu kucam sobie

bo gdy podjem i pogdaczę
krótką drzemką siebie raczę
potem znowu wszędzie szperam
smaczne kąski z ziemi zbieram

i tak zawsze do wieczora
bo o ósmej spać już pora
wtedy do kurnika wracam
i w śnie słodkim się zatracam

a raniutko gdy się zrywam
nowe jajko mi przybywa
wszystkie składam, wysiaduję
czekam aż się coś wykluje

wtedy dumna kwoka mama
po podwórku sobie chadzam
i gromadka za mną piskląt
biega przy mnie bardzo blisko

małe ci to takie tyci
wiem że je lubicie dzieci
bo żółciutkie są, okrągłe
bardzo żwawe i swawolne

a czy wy zgadniecie dzieci
jak śpią ze mną moje dzieci
pod piórkami sobie siedzą
i bezpiecznie sobie drzemią

wieczór idzie – późna pora
czas się do kurnika schować
na was także czas – niestety
więc dobranoc drogie dzieci

WIEWIÓRKA

Chociaż nie jest wcale duża
choć mówią na nią ruda
wszyscy wprost ją uwielbiają
gdy ją ujrzą wnet przystają

i nadziwić się nie mogą
że mam taki piękny ogon
jak zadziera go gdy stoi
patrzcie wcale się nie boi

a gdy z ręki je orzeszki
niecierpliwi się i wierci
i gdy ktoś ją spłoszy nagle
to na drzewo szybko skacze

ale łatwo ją przekupić
bo uwielbia smakołyki
wtedy szybko schodzi z drzewa
ale złapać się wam nie da

zęby duże ma i zdrowe
łatwo schrupie każdy orzech
bardzo lubi też kasztany
nie pogardzi żołędziami

myślę że się domyślacie
kto po drzewach zwinnie skacze
i puszyste ma futerko
nazywają ją ... wiewiórką

PUMA

Ja jestem dzika puma
wyginam się jak guma
gdy pręzę się do skoku
mam krwawe błyski w oku

gdy skradam się powoli
to każdy mnie się boi
tak robią wszystkie koty
które polują w nocy

a gdy się wyleguję
to wtedy nie pracuje
głowę kładę na łapie
i smacznie sobie chrapię

raz po raz kiedy ziewam
to patrzę sobie z drzewa
świat z góry obserwuję
i wszystko kontroluje

najbardziej z wszystkich mieszkań
w jaskini lubię mieszkać
lub w jakiejś większej norze
odpocząć w mrocznym chłodzie

jak każdy kot dla chluby
mam ogon bardzo długi
po nim mnie rozpoznacie
że jestem dużym kotem

DOMOWY PIESEK

Moją panią jest Agatka
Taką panią mieć to gratka
Bardzo się mną opiekuje
Zwłaszcza kiedy mnie szczotkuje

Wtedy mam tysiące dreszczy
Kiedy mnie tą szczotka pieści
Czasem kleszcza mi wydłubie
Takie chwile bardzo lubię

Karmi mnie smakołykami
I zabawia wycieczkami
Już przy drzwiach stoję na czatach
Kiedy smycz ściąga z wieszaka

Lubię obwąchiwać drzewa
I z radości wyjąć śpiewać
W ziemi wykopywać dziurki
Straszyć wróble i wiewiórki

Myślę że już odgadliście
Tu nie trzeba długo myśleć
Najwierniejszy na tym świecie
Kto to jest? – Domowy piesek.

LEŚNA MRÓWKA

Jaka ona mała, tycia
A tak wszystkich nas zachwyca
Ciągle coś na plecach dźwiga
Ciągle mało jej igliwia

Dom buduje całe życie
Bo rodzeństwo ma dość liczne
Tuż pod ziemią w korytarzach
Pielęgnuje wszystkie jaja

Głównie w lesie sobie mieszka
Chodzi po tych samych ścieżkach
Ma tysiące siostr i braci
Z nimi dzielnie gospodarzy

Już od świtu aż do nocy
Wciąż rozbudowują kopczyk
W tych komnatach wylęgarnia
W pozostałych jest spiżarnia

Każdy kto im przetnie drogę
Żywy umknąć już nie może
No bo nie dość że kęsają
To jad groźny także mają

Czy owady, gąsienice
To są kąski wyśmienite
Nawet ptak gdy z gniazda spadnie
Choć się broni skończy marnie

Tak natura je stworzyła
Że w ilości jest ich siła
Ta odpowiedź nie jest trudna
Jestem sobie leśna mrówka

KOZA

Czy na łące czy w zagrodzie
Nawet tuż przy drodze w rowie
Choć najbardziej się wypasać
Lubię w sadach oraz w lasach

W lesie zioła, niskie krzewy
W sadzie jabłka, dużo jarzyn
Jak gospodarz nie zobaczy
Lubię się kapustą raczyć

Jestem biała, czarna, w łaty
Rogi po to żeby straszyć
I jak krowa, mówię serio
Produkuję także mleko

Skaczę kiedy dokazuję
Chociaż raczej nie próżnuję
Zjadam dużą ilość trawy
Becząc przy tym dla zabawy

Mówią, gdybyś nie skakała
To byś nóżki nie złamała
Chyba wiecie o kim mowa
Jestem sobie wiejska koza

BIEDRONKA

Mój najlepszy smakołyczek
To maleńkie czarne mszyce
Atakują wszystkie grządki
Niszczą młode pędy roślin

Zwłaszcza koper bardzo lubią
W mig go schrupią i oskubią
Na łodyżkach bardzo młodych
Żerowanie – to ich słodycz

Więc ja nimi się zajadam
Po nie się po listkach skradam
A że umiem świetnie latać
Znajdę je w najgęstszych krzakach

Każdy mnie rozpoznać może
I po kształcie i kolorze
Mój pancerzyk jest czerwony
W czarne kropki przystrojony

Mówią do mnie – Krówka Boża
Leć do nieba, przynieść chleba
Lecz ja biedna, cóż ja mogę
Tam mi przecież nie po drodze

Myślę, że wy dobrze wiecie
I szybciotko odgadnicie
Czerwoniutka i okrągła
W czarne kropki to... biedronka.

POLNA MYSZKA

Kiedy kot drzemie na płocie
I przez sen cichutko mruczy
Ja wychodzę sobie z norki
I nadstawiam bacznie uszy

Norkę mam za płotem w zbożu
I spizarnie dwie pod ziemią
Do nich znoszę, co uzbieram
Ziarna żyta i jęczmienia

Zimą, gdy świat skuty lodem
Śniegiem ziemia przysypana
Zamiast marznąć, z głodu cierpieć
Ja pełniutko mam jedzenia

Dużo nasion z szyszek, pestki
I orzechów smaczne kąski
Gdy kot czai się przy norze
Ja ze śmiechu zrywam boki

Jem spokojnie smaczne kąski
Które nazbierałam latem
Dużo śpię i nic nie robię
Nie zadzieram z żadnym kotem

Co tak wszyscy zamyśleni?
Czemu wokół taka cisza?
Czyżby jeszcze nikt nie zgadnął?
Jestem mała polna... myszka.

ZIMORODEK

Żyję zawsze tuż przy wodzie
W skarpie domek sobie żłobię
Cały jestem turkusowy
Brzuszek mam pomarańczowy

Rybak ze mnie jest nie lada
Gdy na rybę z gór spadam
W locie dziób zamaczam w wodzie
I tak rybki sobie łowię

Nigdzie też nie odlatuję
A więc zimą tu zimuję
Przy potokach i strumieniach
Żeby dużo mieć jedzenia

I choć jestem bardzo mały
Lotnik ze mnie doskonały
Więc kim jestem, kto odpowie
Jestem ptaszek „Zimorodek”

NIETOPERZ

Mówią o mnie ptaszek nocny
Choć mam bardzo słabe oczy
Za to słyszę doskonale
Każdy odgłos, każdy szmerek

Myślę, że mnie polubicie
Gdy poznacie moje życie
Zjadam chrząszcze i owady
Mym przysmakiem są owady

Śpię w jaskiniach i na strychach
Przy tym głową na dół zwisam
Dzień przesypiam, nocą latam
I tak mi mijają lata

Który z ptaków jest beżpióry
I ma skrzydła z cienkiej skóry
Duże uszy, ostre ząbki
Zwą mnie... nietoperzem nocnym

WIOSNA

Ogród już od rana tonie w złotym słońcu
Drzewa się zielenią od młodziutkich pąków
Na jodłowym zboczu zakwitły krokusy
Już nas więcej mrozem nie przestraszy luty

Dzikie gęsi w trzcinie wesoło gęgają
Już nocą gęgały o tym, że wracają
Przy brzegu bociany grzebią głodne w trawie
I łabędzi para żeglują po stawie

A pod wieczór żaby zaczynają koncert
Długo będą rechotać przez calutki nocie
Polne myszy, chomiki, krety i jaszczurki
Wszystkie przebudzone opuściły norki

Trzmielce, pszczoły, osy brzęczą nad kwiatami
Ptaki też fruwać całymi stadami
I pierwsze motyle latają nad łąką
Tak je zachęciło do latania słońko

Co to za pora roku, która się zieleni
Wszystkie młode pędy wyrastają z ziemi
I jest pełna życia, pachnąca, radosna
Mówią o niej spójrzcie, już nadeszła... wiosna

ZEBRA

Chociaż jestem dzikim koniem
Za to w paski po ogonek
Już z daleka mnie poznacie
Po mej biało czarnej szacie

Na sawannie żyję sobie
I zieloną trawkę skubię
Jak się najem, żwawo biegam
Kto już zgadnął? Jestem... zebra.

SIKORKA

Nawet gdy nadejdzie zima
Swego domku wciąż się trzymam
I nie szukam szczęścia w świecie
Tu gdzie mieszkam mnie znajdziecie

Latem daję jakoś radę
Mam owoców całą chmarę
Gorzej kiedy sroga zima
Wtedy głód mi wciąż doskwiera

A tu nasion bardzo mało
Coś poskubać by się zdało
Od okienka do okienka
Latam i przez szybę zerkam

Czy tam któraś gospodyni
Da mi skórkę od słoniny
Myślę, że się domyślacie
I mnie bardzo dobrze znacie

Brzuszek żółty mam, puszysty
Szalik biały wokół szyjki
Nad nią czarno biała główka
Nazywają mnie... sikorka

ZIMA

A co to za dziwna pora
Że tak biało jest na świecie
Wielkie zasy na ugorach
Wiatr usypał aż po rzekę

Co to z nieba się tak sypie
Takie zimne i puszyste
Zasypało już ulice
Teraz mieni się srebrzyście

Kto zamroził wodę w stawie
I jest teraz bardzo ślisko
Już ruszyły drogą sanie
A za nimi zamieć mglista

Z dachu wiszą długie sople
A na szybach lśnią paprocie
A przed domem biała rzeźba
Ma z marchewki długi nosek

Wiec co to za dziwna pora
Że mróz tęgi mocno trzyma
Myślę, że już wszyscy wiecie
To grudniowa, śnieżna... zima

WIDOWISKO TEATRALNE
DLA DZIECI

z cyklu
LETNIE WYPADY
MAŁEJ ADY

Część I

„BAL KRASNALI”

Lech Lament

SPIS

Osoby

Ada
Mama Ady
Tata Ady – leśniczy
Krasnal Świecidełko
Skrzat Długowąs
Pająk – strażnik jaskini
Król Krasnali – Barnaba

Ponadto

Krasnal z tacą
Krasnal kucharz
Epizody – rzeźby które tańczą gdy ozywają
Morski Konik
Złota Rybka
Żółty motyl
Biedronka
Bocian
Żaba
Jaszczurka turkusowa
Kot w butach
Myszka
Żółw
Srebrna ważka
Skowronek

AKT I

SCENA I

(Opisem scenerii jest wypowiedź narratora)

PRZED LEŚNICZÓWKĄ

Narrator:

Spójrzcie dzieci na to wzgórze,
tam, nad którym słońce świeci,
rośnie wielki klon czerwony
otoczony wstęgą rzeki.

Pod nim zaraz tuż przy mostku
mały domek leśniczego
stoi sobie na odludziu
jakby czekał wciąż na kogoś.

A za domem gdzie te skały
wśród porostów i kamieni
bije woda ze źródełka,
płyynie wolno i się leni.

Mija kępy traw i krzewy
żółtym piaskiem wszystko złoci.
Nie pytając się nikogo
przez podwórze bieg swój toczy.

Między małe brzoźki wpada
pod oknami, tuż przy progu,
zmierza teraz coraz szerzej
nie zwalniając swego biegu.

A tam niżej już dolina
czeka na nią w cieniu lasów.
Tam też nas powiedzie droga
lecz nie wyprzedzajmy faktów.

I zostańmy tu przy furtce,
gdzie różowo malwa kwitnie
obok żółtych słoneczników
kołyszących się na wietrze,

które zawiesiły głowy
na obrosłym bluszczem płocie.
Spoglądają w stronę nieba
i wędrują tuż za słońcem.

A na progu, któż to stoi
i z koszykiem wiklinowym
siada sobie na ławeczce
i spogląda w stronę drogi?

Droga obok krzewów malin
skręca za brzozowym gajem.
Wkracza w ciemny bór dębowy,
am ją czeka grzybobranie.

Niecierpliwi się i wierci,
na drzwi patrzy, wyczekuje,
a tu słońce coraz wyżej
w stronę lasu już wędruje.

(Z wnętrza domu słysząc głos mamy Ady,
podczas gdy Ada przed domem siedzi na ławce, wierci się,
poprawia i niecierpliwi jakby już chciała iść do lasu)

Mama:

Ado, Ado, gdzie ty jesteś?

Ada:

Na ławeczce sobie siedzę
i nie mogę się doczekać
aż ruszymy wreszcie w drogę.

(W drzwiach pojawia się mama. Trzyma w jednej ręce plecak i wiklinowy kosz. W drugiej ręce trzyma kanapki i zwraca się do Ady)

Mama:

Tu kanapki masz na drogę.
Weź i schowaj je w koszyku.
Jak pochodzisz to zgłodniejesz
i nabierzesz apetytu.

A gdy już będziemy w lesie
nie oddalaj się ode mnie.
Bardzo łatwo jest się zgubić
lecz odnaleźć się jest trudno.

Jakie grzyby zbierać wiesz już,
bo chodziłaś kiedyś z tatą.
A zebrałaś ich dość sporo
przez wakacje w tamto lato.

Ja natomiast wezmę plecak
a w nim kurtki, ciepłe swetry.
W razie deszczu nie zmokniemy,
z głodu także nie pomrzemy.

(W oknie pojawia się tata i gdy mama chowa kanapki do plecaka tata macha im ręką na pożegnanie)

Mama:

Tato z okna już nas żegna,
no to w drogę córko moja.
Czas nieubłaganie płynie,
już na grzybobranie pora.

(Ojciec z okna woła żartobliwie)

Tato:

Tylko mi się tam nie zgubcie
i nie siedźcie do wieczora,
kiedy pierwszy wilk zawyje
znak że wracać przyszła pora.

SCENA II

(Na ścieżce biegnącej lasem wzdłuż strumienia)

Narrator:

Ada śmieje się wesoło,
mama puszcza ją przed siebie,
już skręcają między brzozy,
tam ich dzisiaj ścieżka wiedzie.

Tuż za mostkiem przy strumieniu
woda szumi, szumią drzewa
a wiatr tańczy między nimi,
przekomarza się i śpiewa.

Ledwie weszli w las brzozowy
Ada już rozgarnia trawy,
czy tam czasem się nie kryje
jakiś krawiec czerwonawy.

A tu między brzozy, sosny
wielkie dęby się wkradają.
Rzeka płynie coraz szerzej,
nagle wokół pociemniało.

(Ada schylając się co chwilę, podnosi jakiś grzybek i śpiewa
piosenkę, „Jestem sobie Borowiczek”)

JESTEM SOBIE BOROWICZEK

Jestem sobie borowiczek
najsmaczniejszy smakołycek,
leśny król świerkowych lasów
uwielbiany od wszech czasów.

Rosnę sobie pod bukami,
pod dębami i sosnami.
Zmieniam barwy i odcienie,
lubię bardzo kwaśną ziemię.

Gdy po deszczu ziemia mokra
rosnę szybko jak na drożdżach.
To pod liśćmi sobie siedzę,
to ukryję się pod drzewem.

A więc śmiało w leśną zieleń,
wczesną porą, gdy dzień dnieje
w zagajnikach na polanach
uczta czeka nas wspaniała.

(Teraz Ada unosząc wielkiego borowika
zwraca się do mamy)

Ada:

Mamo popatrz ile grzybów
pod tym wielkim dębem rośnie.
Tato będzie ze mnie dumny,
gdy mu pełny kosz przyniosę.

(Mama zwraca się do Ady)

Mama:

Pomóc ci czy zbierzesz sama,
bo przy tamtych jagodzinach
spory koźlak się wyłania?
Popatrz jak się prosto trzyma.

Widzisz jaki ma kapelusz
i ogonek nakrapiany.
A tam dalej jeszcze jeden,
jaki duży, okazały.

Ty idź dołem moja droga,
blisko rzeki, tuż przy drodze,
będę dobrze cię widziała,
bo ja górą pójdę sobie.

SCENA III

(Przy brzegu rzeki leżą głazy a za nimi widać jaskinię zasłoniętą dwoma głazami)

Narrator:

Słońce także nie próżnuje,
przeszło wolno nad drzewami
i mijając lustro rzeki
teraz świeci nad polami.

Mama Ady pot wyciera
i prostuje się co chwila,
bo gdy grzybów dużo w lesie
trzeba często się pochylać.

Co innego mała Ada,
skacze sobie między pniami.
Tu przykucnie tam przysiądzie
i oddala się od mamy.

Nagle patrzy a tu motyl
duży żółty w czarne pręgi.
A to piękny Paż Królowej
pokazuje swoje wdzięki.
Ada chwyta za koszyczek
i nad wodę za nim idzie.
Siada sobie na kamieniu,
patrzy gdzie ten strumyk płynie,

który znika za drzewami,
tam gdzie zniknął Paż Królowej.
Patrzy, patrzy i znużona
na kolanach wsparła głowę.

Otoczyła dłońmi szyję,
odgarnęła z czoła loki.
W końcu przymrużyła oczy
i zapadła w sen głęboki.

(Kiedy Ada śpi podchodzi do niej krasnal. Budzi ją szarpiąc delikatnie jej ramię i pyta)

Krasnal Świedelko:

Kto ty jesteś moja mała,
że tak siedzisz tu samotnie?
Przecież zaraz noc zapadnie
a tu wszystko ciemne, obce.

(Ada zaspana zrywa się, przeciera oczy i mówi)

Ada:

A ty skąd się tutaj wziąłeś?
Mamo, mamo, gdzie ty jesteś?

Krasnal:

Nie krzycz i tak nie usłyszysz,
ty już jesteś w innym świecie.

Widzisz jaki jestem duży?
Wstań i sama się przekonaj.
Dotknij mnie, jestem prawdziwy
a nie żadna zjawia, mara.

Zwą mnie Krasnal Świedelko,
bo u bram jaskini stoję.
Przed zbójami strzegę skarbcza,
w nim jest złota co niemiara.

A pomaga mi w tym skrzacie,
co na wodnym liściu mieszka.
Zawsze tutaj się pojawia,
kiedy dzień zaczyna zmierzchać.

Dzisiaj święto jest krasnali
i potrzebna nam królowa,
by ten bal poprowadziła
nim zahuczy głośno sowa.

(Ada odpowiada)

Ada:

Nie do wiary, co ty pleciesz,
nie mam czasu na gadanie.
Noc niedługo już zapadnie
muszę zaraz znaleźć mamę.

Krasnal Świecidelko:

O nic nie bój się królowo,
moi bracia też krasnale
na czas ciebie odprowadzą,
dobrze znają twoją mamę.

Cały czas przy niej czuwają,
tak czarują ją i mamią,
że się nawet nie spostrzeże,
że czas nagle dla niej stanął.

A gdy znów się zjawisz przy niej
uśmiechnięta z pełnym koszem,
słońce będzie jeszcze lśniło
i sypało w koło złotem.

Gdy będziecie razem wracać
tato wyjdzie wam na drogę.
Tak szczęśliwie się spotkacie,
wszystko to na mojej głowie.

Ada:

A więc gdzie ja teraz jestem,
w jakim się znalazłam świecie?

Krasnal Świecidelko:

Gdzie spełniają się marzenia,
tam gdzie baśń się staje życiem.

(Na brzegu strumienia pojawia się Skrzat. Ma wąsy cieniutkie
i długie, brodę podkreconą do przodu jak fajka)

Krasnal Świecidelko:

Witaj skrzacie dobry bracie,
choć i z Adą się przywitaj.
Dziś królową będzie balu,
musisz przyznać że jest śliczna.

(Skrzat wyciąga rękę do Ady. Ada mu podaje swoją a on całując
ją w dłoń kłania się nisko i zdejmuje kapelusz. Ada cofa dłoń
zawstydzona i chowa ją za sobą)

Skrzat:

Jestem wodny Skrzat Długowąs.
Nisko kłaniam się i witam.
To, że mogę ciebie poznać
wielki dla mnie zaszczyt dzisiaj.

Oj, widziałem cię już nie raz,
gdy biegałaś nad strumieniem.
Łaskotałem cię po stopach,

gdy siedziałaś na kamieniu
i moczyłaś nogi w wodzie,
gdy ja między szuwarami
zanurzony w płytkiej wodzie
oplatałem cię wąsami,

i szeptałem w ucho bajki,
różne leśne opowieści,
by zaszcześcić w tobie miłość
do tych wszystkich wspaniałości.

Do tych drzew i do strumieni,
do tych jezior w środku lasu,
tam gdzie skrzaty i krasnale
żyją ciągle od wszech czasów.

Ja króluję tu nad wodą,
wszystkie źródła znam i brzegi
a krasnale tam pod ziemią
poszukują skarbów ziemi.
Popatrz tam, gdzie te kamienie,
gdzie te dwa ogromne głazy,
tam jest droga do jaskini,
którą przebędziemy razem.

Krasnal Świecidelko:

Nie bój się i ruszaj z nami.
Czas już dla nas się zatrzymał
i gdy wrócisz tu do mamy
wszystko będzie tak jak było.

Warto z nami iść i przeżyć
tę szczególną noc krasnali.
Każde dziecko o tym marzy,
by choć raz się spotkać z nami.

Ada:

Nie rozumiem co się dzieje,
czy to sen czy rzeczywistość?

Skrzat:

Jeśli chcesz to cię uszczypnę
i uwierzysz nam we wszystko.

Ada:

Chodźmy zanim się rozmyślę,
albo zanim się przebudzę.

Krasnal Świedelko:

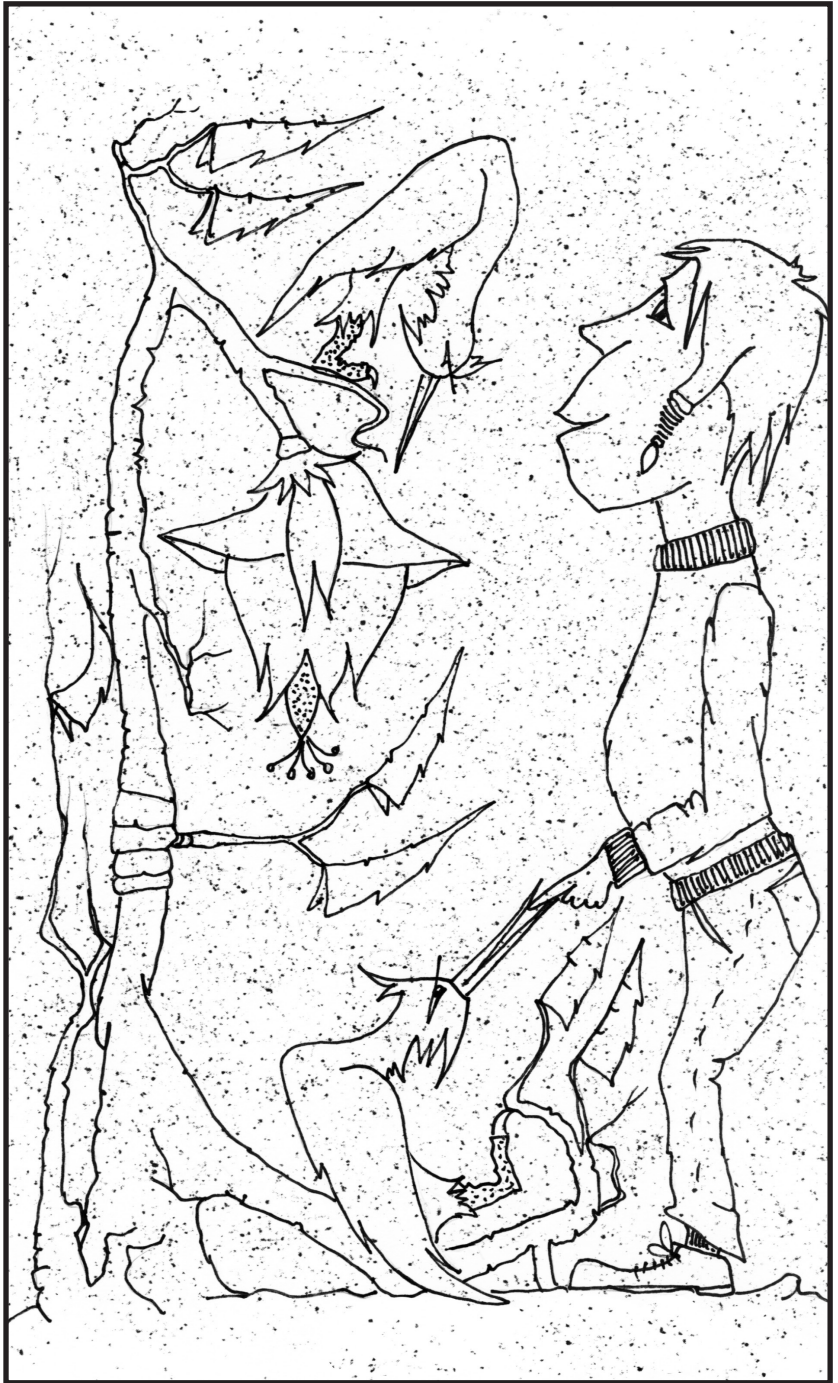
Pójdę pierwszy i latarnią
będę wam oświetlał drogę.

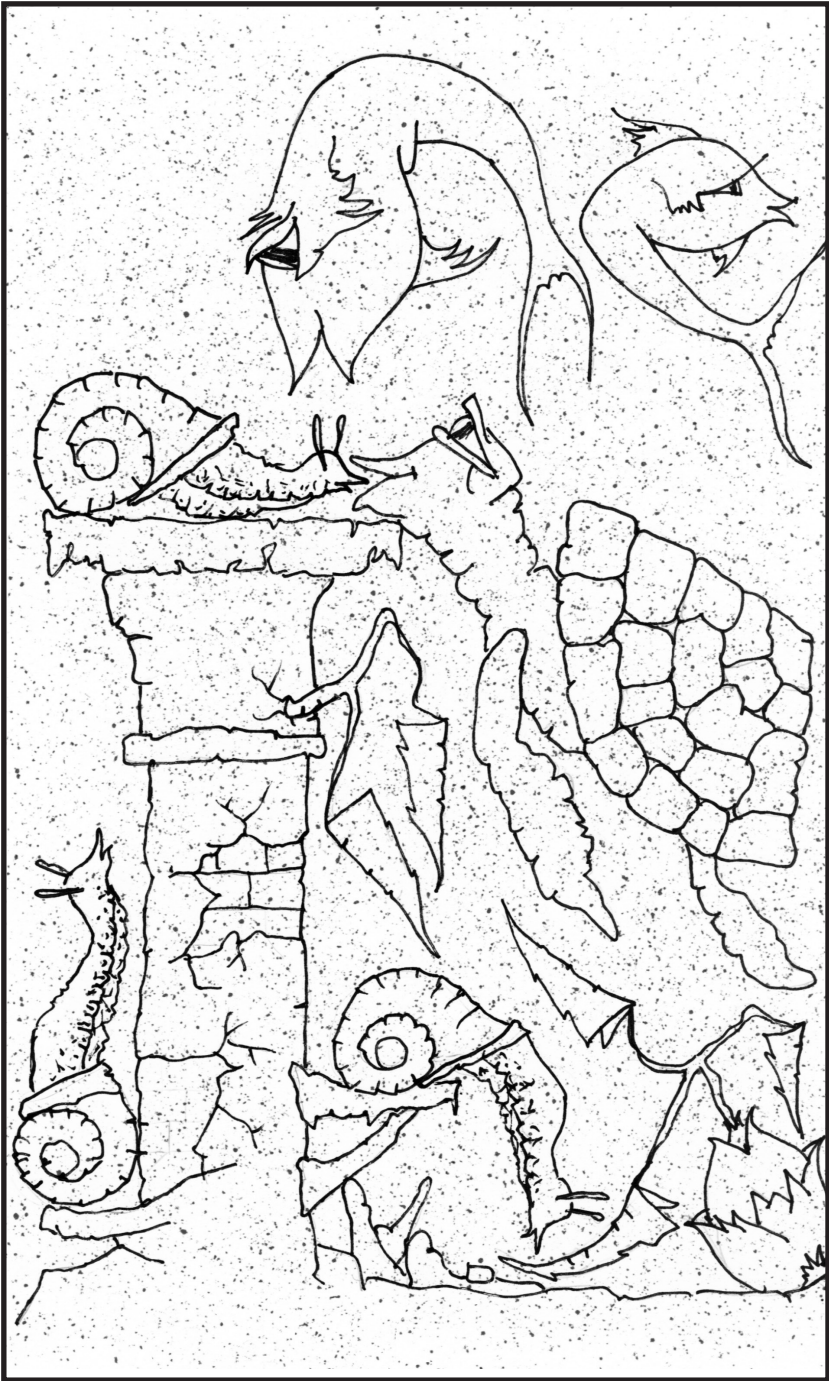
(Podchodzą do jaskini. Krasnal podnosi złotą latarnię, dotyka głazu zasłaniającego wejście do jaskini. Głaz się przesuwa, a oni wchodzi do środka. Wejście za nimi się zamyka. Z góry spada pajęczyna a na środek niej wchodzi wielki pająk w hełmie i z halabardą – Strażnik Jaskini)

Narrator:

I tak krasnal, skrzat i Ada
razem weszli do jaskini
a za nimi złote cienie
wolno wloką się po ziemi.

Już na niebo weszły gwiazdy,
słońce zaszło za jaskinię
a co dalej się wydarzy
zobaczymy już za chwilę.

AKT II

SCENA I

(Chodnik w jaskini prowadzący do głównej Sali wzdłuż którego płynie strumyk. Przy końcu chodnika na strumieniu jest mostek a za nim wielka brama do głównej sali. Przodem idzie krasnal z latarką, druga idzie Ada, trzeci skrzat)

Narrator:

Spójrzcie jak w jaskini mroczno.
Z góry zwisa las korzeni,
między nimi pajęczyny.
Wszystko sięga aż do ziemi.

Krasnal lampkę trzyma w górze
i oświetla wszystkim drogę,
za nim Ada bardzo wolno,
bo nadziwić się nie morze.

Za nią skrzat z sękatą laską
i spogląda często w górę,
tam gdzie sopte stalagnitów
nieruchomo wiszą srodze.

Między nimi nietoperze,
gdy noc przyjdzie to wyfruną.
Teraz wiszą sobie cicho
jakby wcale ich nie było.

(Tu strumyk skręca przecinając im drogę a przed nimi pojawia się mostek z poręczami. Ada troszkę wystraszona patrzy na nie i nie wierzy, czy podziwiać czy się lękać a tuż przed nią strumyk płynie)

Krasnal stanął, czeka na nich,
pewnie chce im coś pokazać.
Lampę wiesza na poręczy
i do wody rękę wkłada.

Nagle wokół pojaśniało,
gdy wyciągnął z wody rękę,
z której wielka bryła złota
złoty blask rozsiewa wszędzie.

Krasnal Świedelko:

(Pokazuje na bryłę złota i mówi do nich kładąc ją na stalaktycie wystającym z wody)

Teraz będzie tutaj jasno,
oto strażnik szczerozłoty,
który leży tu od wieków,
przy nim jeszcze nikt nie zbłądził.

Narrator:

Znów się schylił z drugiej strony
i powoli z wody wyjął
wielki przezroczysty kielich.
Wszystko nagle w krąg ożyło.

Popłynęła w górę tęcza,
oświetliła wielką bramę.
Krasnal kielich wzniosł do góry
tak jak gdyby był kapłanem.

Krasnal Świecidelko:

To jest górski kryształ Ado.
Z niego się wyzwała tęcza.
By moc cudów zadziałała
musisz napić się z nas pierwsza.

Zaraz brama się otworzy.
Musisz mocno w nią zastukać.
Weź od skrzata jego laskę
i trzy razy nią zapukaj.

(Ada wypija z kielicha łyk wody. Robi się coraz bardziej jasno.
Bierze od Skrzata Długowasa laskę i uderza nią w bramę.
Na chwilę robi się ciemno, rozlegają się trąby i powoli rozsuwa
się na boki brama)

SCENA II

(Ukazuje się wnętrze jaskini głównej komnaty, wyłożonej złotem, bursztynami, które splata srebrny bluszcz. Na środku wgłębi stoi tron a na nim siedzi Król Krasnali Barnaba.

Obok tronu stoją krasnale z rzeźbami, wykonanymi przez nich samych ze złota, bursztynu, masy perłowej, górskiego kryształu. Kiedy Ada zbliża się do tronu krasnale zaczynają śpiewać...)

Krasnale:

Witaj, witaj nam królowo,
dzisiaj święto jest krasnali.
Dotknij różdżką wszystkie rzeźby
niech zatańczą razem z nami.

Niech zatańczą, zaśpiewają,
po to żeśmy je stworzyli,
by się mogły także bawić
i szczęśliwie z nami żyły.

(Ada kłania się królowi a on podkręca wąsa, gładzi brodę
i z zadowoleniem mówi)

Król:

Dzielnie spisał się mój strażnik
zwany przez nas Świedzidełko.
Jesteś piękna moja panno,
choć niech dotknę ciebie ręką.

(Ada podchodzi bliżej i pochyla głowę.
Król ją dotyka w czoło – na chwilę zapada ciemność, a gdy
powoli w górze zapalają się światła z góry sypie się złoty pył.
Ada ubrana jest w piękną suknię i ma na głowie koronę.

Patrzy na siebie zdziwiona i uszczęśliwiona i kręci się dookoła przyglądając się sobie uważnie. Obok tronu jest mała studnia. Król pokazuje na nią i mówi)

Król:

Czyż nie piękna jest ta chwila?
Przyznaj sama moja Ado,
że wystarczył jeden dotyk,
byś zmieniła się w królową.

(Król biorąc za rękę Adę prowadzi ją do stojącej obok złotej studni i mówi dalej)

Król:

Zbliź się teraz do tej studni,
na dnie której leży różdżka,
gdy nią dotkniesz każdą rzeźbę
zacznie się powoli ruszać.

Gdy ożyje zacznie tańczyć,
wszystko wokół zawiruje.
W końcu to jest nasze święto,
niechaj radość zatriumfuje.

(Teraz Ada pochyla się nad studnią i wyjmuje z niej złotą różdżkę a wszyscy śpiewają piosenkę „Złota studnia”)

ZŁOTA STUDNIA

Kraina baśni jest tuż, tuż,
wystarczy zacząć marzyć,
a tam jak w długim pięknym śnie
wszystko się może zdarzyć.

Nie jedno już przeżyłeś sam
w krainie swoich myśli,
wystarczy znów powrócić tam
i wszystko sobie wyśnić.

Kraina baśni jest o krok,
wystarczy zamknąć oczy.
Nie musisz nawet szukać gwiazd
i czekać aż do nocy.

Lecz dawnych przygód wspomnij treść
i jeszcze raz je przeżyj,
tak możesz zaczarować świat
jeśli potrafisz marzyć.

Do złotej studni rękę włóż,
gdzie jest tysiące bajek
a tam zaczarowany świat
przecudnych niespodzianek.

A przygód tyle ile snów,
wystarczy ruszyć w drogę
i sprawić, by się spełnił los,
wszystko co wyśniesz sobie.

(Ada podczas śpiewania dotyka różdżką wszystkie rzeźby, które
zaczynają niezdarnie chodzić zbliżając się do krawędzi sceny,
kłaniając się widowni a potem tańczyć)

Narrator:

Wszyscy tańczą teraz razem,
otoczyli parę kołem.
Ada z królem w samym środku
śmieją się i wiwatują.

Wszyscy krzyczą, miodu, miodu
i puchary nadstawiają.
Krasnal kucharz tocząc beczkę
woła, do mnie wszyscy, zwawo.

(Krasnal z tacą chodzi i częstuje gości)

Krasnal:

Kto jest głodny, kto chce jeszcze
nikt tu dziś nie może pościć?
Smakołyków mamy tyle,
starczy ich dla wszystkich gości.

Narrator:

A na sali co tak cicho,
ejże dzieci a gdzie brawa,
czyżby bal się nie podobał?
A gdzie aplauz, a gdzie wrzawa?

Krzyczcie głośno ze mną, brawo
i się bawcie razem z nami,
Morski Konik, Złota Rybka
Żółty Motyl ze skrzydłami.

I Biedronka co z bursztynu
ma na sobie wielkie kropki.
Bocian płąsa razem z Żabą,
wszystko lśni w kolorach tęczy.

I Jaszczurka turkusowa
i Kot w Butach z Myszką płąsa.
Tańczą, piją, zajadają,
Żółw przy stole kręci wąsa.

(Nagle wszystko cichnie, wszyscy nieruchomieją i powoli
zapada ciemność a mgła pochłania wszystko)

Narrator dalej:

Nagle co to, co się stało,
wszyscy nagle przystanęli?
Z góry mgła na nich opada
i wędruje już po ziemi.

Coraz ciemniej dookoła,
zegar tylko głośno tyka.
Północ bije, noc oznajmia,
jak ponuro, jaka cisza.

AKT III

SCENA I

(Po chwili robi się jasno. Słysząc przedwieczorny śpiew ptaków i szum strumienia. Ada siedzi w tej samej pozycji jak w pierwszym akcie na kamieniu i nadal śpi, a obok niej stoi kosz pełen grzybów. Do śpiącej Ady podchodzi Krasnal Świecidełko i Skrzat Długowąs. Skrzat końcem węża łaskocze Adę po policzku, a Krasnal Świecidełko delikatnie szarpiąc ją za ramię mówi do niej, wtedy Ada się budzi zdziwiona)

Krasnal Świecidełko:

Ado, Ado zbudź się wreszcie,
zaraz tu nadejdzie mama.
Bal krasnali się już skończył,
teraz radź już sobie sama.

Masz tu pełen koszyk grzybów,
przecież wracasz z grzybobrania.
Będziesz mogła się pochwalić,
że je nazbierałaś sama.

(Ada wstaje, rozgląda się zdziwiona i poprawia suknię i mówi)

Ada:

A gdzie król, gdzie jego świta,
gdzie mój strój precudny, złoty?
Czyżby mi się to przyśniło?
Muszę zaraz przetrzeć oczy.

(Ada przeciera oczy rozgląda się jeszcze raz i zauważa teraz Skrzata Długowąsa i Krasnala Świecidełko)

Ada:

Ach jesteście, więc to prawda,
bo zwątpiłam już przed chwilą,
że przespałam cały ranek
a to wszystko mi się śniło.

Krasnal Świedelko:

Czas się rozstać moja droga,
i powrócić w swoją stronę,
lecz pamiętaj, nie na próżno
każdy z nas grał swoją rolę.

Na pniu obok, spójrz, jaszczurka
turkusową barwą płonie.
A tam żółty motyl w słońcu,
popatrz, leci w naszą stronę.

A nad wodą srebrna ważka
i żółt błotny w błocie ziewa.
I biedronka, pasikonik,
i skowronek w górze śpiewa.

A tam w wodzie przy szuwarach
złota rybka sobie płynie.
Oto świat zaczarowany,
który dzięki tobie żyje.

(Teraz Krasnal Świedelko zwraca się do widowni i dalej mówi)

Krasnal Świedelko:

To ty dzięki złotej różdżce,
bo masz także złote serce,
wszystkie rzeźby obudziłaś,
teraz żyją samodzielnie.

To dlatego świat przyrody
jest tak barwny i bogaty,
spójrzcie jakże tutaj pięknie,
tu są drzewa a tu kwiaty.

Ile roślin, jagód, malin
i przybrzeżnych traw i trzciny.
Jeśli bardzo o to dbamy
nasz świat będzie urodziwy.

Czy w ogródku tuż przed domem,
w wielkim parku, czy tu w lesie,
zawsze można coś uczynić,
żeby było coraz piękniej.

(Odwraca się do Ady i mówi dalej)

O, już słyhać twoją mamę,
tu się Ado pożegnamy.
Mam nadzieję, że w przyszłości
może znowu się spotkamy.

(Ada ściskając ich serdecznie żegna słowami)

Ada:

Jakże bardzo wam dziękuję,
teraz będę coraz częściej
podziwiała świat przyrody,
bo też chcę by było piękniej.

Zrobię skalniak dla jaszczurek
a na rozłożystym klonie
porozwieszam budki ptakom,
tam na wzgórzu, tuż za domem.

Na polanie przy strumieniu
ogród stworzę botaniczny,
raj dla ptaków i owadów
pełen kwiatów oraz roślin.

(Skrzat Długowąs i Krasnal Świecidełko odchodzą na
pożegnanie machając jej ręką. Ada też im macha i kucając
zagląda do koszyka. Z daleka słychać głos mamy, która
zbliżając się kładzie koszyk pełen grzybów i zmęczona
zdejmuje plecak siadając na kamieniu, na którym siedziała
Ada).

Mama:

Oj, zmęczyłam się córeczko,
jeszcze ten ogromny plecak.
Zapomniałam o kanapkach
a ty stoisz tu i czekasz.

Mogłaś chociaż mnie zawołać,
razem raźniej by nam było.
Gdzie znalazłaś tyle grzybów?
Będzie ojcu bardzo miło.

Oj, ucieszy się z córeczki.
Ja bym raczej pomyślała,
że zbierałaś z krasnalami,
jesteś jeszcze przecież mała.

ale dzielnie się spisałaś.
Jestem bardzo dumna z ciebie.
Jak ty tego dokonałaś?
Kucnij sobie, tu przy drzewie.

(Ada kuca, naciąga na kolana suknię i mówi oglądając swoje
grzyby w koszyku)

Ada:

Miałam dzisiaj sporo szczęścia,
dzień był dla mnie doskonały.
Nie uwierzysz, ale byłam
w tej jaskini z krasnalami.

(I pokazuje ręką za siebie na zasłoniętą płytami jaskinię)

Gdybyś przyszła troszkę prędzej,
to byś jeszcze ich spotkała.
Właśnie kiedy nadchodziłaś
ja się z nimi pożegnałam.

To był Krasnal Świecełko,
co zna wejście do jaskini.
Był też z nami Skrzat Długowąs,
wodny strażnik tej krainy.

Tak siedziałam jak ty teraz
na kamieniu drzemiąc sobie,
nagle oni się zjawili
i ruszyłam z nimi w drogę.

A jaskinia musisz wiedzieć
nie jest sobie zwykłą grotą.
To jest skarbiec pełen złota,
w nim się życie budzi nocą.

Każdy krasnal jest złotnikiem
i ze złota i z bursztynu
wykuwają piękne rzeźby,
mają tego sto tuzinów.

Widzisz tego tam motyla,
co na tataraku usiadł?
Po dotknięciu złotą różdżką
nagle zbudził się i wzleciał.

Widzisz, teraz sobie lata,
pewnie nawet nie pamięta,
że ja byłam tą królową,
która życie w niego tchnęła.

(Mama patrzy na nią z niedowierzaniem i mówi)

Mama:

Ech, córeczko moja droga,
widzę że masz wielki talent,
może kiedyś gdy dorośniesz
wielkim twórcą pozostaniesz.

Ja też uwielbiałam bajki,
różne cuda wymyślałam,
ale ich nie utrwaliałam,
teraz wszystkie zapomniałam.

Więc wieczorem przy kominku,
wśród zapachu schnących grzybów,
napisz swoją pierwszą bajkę
pełną dziwnych różnych przygód.

(Nagle jej głos przerywa trzask gałęzi i odgłosy zbliżających się kroków. Ada i jej mama odwracają się w tę stronę a z lasu wynurza się tata Ady i mówi)

Tata:

Macie zamiar tu nocować?
Spójrzcie, słońce coraz niżej
a wy jeszcze w środku lasu,
jak przekupki gawędzicie.

A ja martwię się i czekam,
pod dom już podchodzą wilki.

Ada:

Tato, nie strasz, kto uwierzy
w takie bzdurne historyjki?

Mama:

Musisz wiedzieć mój najmilszy
do opowiadania bajek
z wszystkich tutaj nas obecnych
tylko Ada się nadaje.

(Tata śmieje się i dodaje)

Tata:

No dość tego, już wracamy,
ja poniosę wasze kosze.
Pójdę przodem, będzie szybciej
zanim dzień się zmieni w noc.

Więc ruszajcie moje panie,
poprowadzę was na skróty.
Włóżcie teraz ciepłe kurtki
i zawiążcie dobrze buty.

(Mama Ady z plecaka wyciąga kurtki. Ubierają się, poprawiają sznurowadła przy butach i kierują się za leśniczym. Ada idzie w samym środku i śpiewa. Ada śpiewa a pomaga jej czasem mama)

SPACEROWA PIOSENKA

W górze ptaki w dole drzewa
a ja sobie śpiewam.
Wietrzyk wieje ja się śmieję,
bo jestem szczęśliwa.

Strumyk płynie i się wije,
bocian w trawie grzebie.
Żaba skacze, wrona kracze,
słońce łśni na niebie.

Obok drogi rośnie drzewo,
pszczoły w nim buszują.
Chmury płyną i znikają
jakby ich nie było.

W górze ptaki w dole drzewa
a ja sobie śpiewam.
Może drogą, którą idę
dojdę aż do nieba.

SCENA II

Przed domem

(Kiedy Ada kończy śpiewać przed nimi wyłania się ich dom. Ada obraca się za siebie i widzi jak z trzciny wyłania się Skrzat Długowąs i Krasnal Świecidełko, machają jej ręką a ona żartobliwie grozi im palcem i siada na ławce obok rodziców, przed progiem leżą kosze pełne grzybów)

Tata:

No córeczko teraz pokaż
jakich grzybów nazbierałaś.
Widzę dużo borowików,
dużej wprawy już nabrałaś.

Co tu na dnie kosza leży,
co to się tak barwnie mieni?
Wyciągniemy, obejrzymy,
błyszczą jakby w podczerwieni.

(Tato Ady wyciąga bursztynowego krasnala trzymającego w dłoni złotą latarkę. Ada z mamą się dziwią, ojciec podnosi figurkę do góry i wtedy od zachodzącego słońca figurka zaczyna rozpraszać światło)

Tata:

Ado, byłaś w starej sztolni ?

Ada:

Mamie także już mówiłam,
zaprosili mnie krasnale
na ich balu się bawiłam.

Chyba mi to podrzucili,
gdy zdrzemnęłam się na chwilę.
To jest pewnie strażnik skarbcza,
który skarbów ich pilnuje?

Tata:

Od dziś masz mi tam nie chodzić,
przecież to jest niebezpiecznie.
Mogła się zawalić ściana,
nawet zranić cię śmiertelnie.

Ale jakim cudem krasnal
przetrwał niezauważony?
Sprawdziliśmy przecież sztolnie
wzdłuż i wszerz we wszystkie strony?

Kiedyś bardzo dawno temu,
tak legenda dawna mówi,
czynna była tu kopalnia
i ściągała wielu ludzi.

Ponoć złota tu szukali,
piach płukali w tym strumieniu.
Czasem mógł się trafić bursztyn
w torfie lub brunatnym węglu.

Jak podrośniesz kiedyś Ado
to zabiorę cię tam z sobą.

Ada:

I dojdziemy do strumienia,
gdzie podwodne szlaki wiodą.
Tam jest mostek, stałam na nim,
w złotym kubku piłam wodę.

Tata:

Co ty pleciesz moja córko,
tam są tylko puste sztolnie?

Mama:

Oj, przestańcie się już kłócić,
daj, obmyję ci krasnala
i postawię go przy łóżku,
niech i ciebie też pilnuje.

(Mama zwraca się do taty)

Mama:

Chodź pomożesz przy kolacji,
trzeba grzyby wszystkie obrać.
A ty zjedz chociaż kanapkę,
jesteś chyba bardzo głodna?

(Wyjmuje z plecaka kanapkę i podaje Adzie. Wraz z tatą Ady
biorą koszyki i znikają za drzwiami domu. Ada siada na ławce,
je kanapkę
i dotyka ręką krasnala)

Ada:

Zaraz sama cię odkurzę
i umyję cię dokładnie.
Czyje ręce cię stworzyły
że wyglądasz aż tak ładnie?

Kto mi ciebie podarował i ciekawe w jakim celu,
choć to wielka satysfakcja
mieć strażnika w swoim domu?

(Ada zmęczona zasypia na ławce. Nagle rzeźba Krasnala
zamienia się w dużego Krasnala Świecełko.

Krasnal Świedelko wpierw zagląda przez okno obserwując co się dzieje w domu a potem siada obok Ady, która nagle się budzi i wstaje zaskoczona)

Krasnal Świedelko:

Och przepraszam cię królowo,
że aż tak cię przestraszyłem,
lecz gdy tylko śnić przestaniesz
znów ukryję się w bursztynie.

Król Krasnali strzec mi kazał
żeby nic ci się nie stało.
Teraz będę wciąż przy tobie,
chyba mam do ciebie słabość.

Może ciebie z czarować
i zamienić cię w krasnalikę?
Będiesz pierwszą krasnalowi,
spędzisz wieczne życie w bajce.

Ada:

Oj, trzymają ci się żarty
chyba dość na dzisiaj wrażeń?
Ale co cię znów sprowadza,
przecież już mnie pożegnałeś?

Krasnal Świedelko:

Ciebie Ado tak... a dzieci?
Z nimi też się pożegnamy.
Poproś tutaj swego tatę
w towarzystwie twojej mamy.

(Z trzciny wychodzi Skrzat Długowąs)

Ada:

I ty także...? Co za radość
znów was razem tutaj spotkać.
Tego się nie spodziewałam,
to dopiero jest przygoda.

Skrzat Długowąż:

Bo ja też chcę się pożegnać,
dzieciom nisko się pokłonić
i obiecać że w przyszłości
jeszcze zawitamy do nich.

(Przed drzwi domu wychodzą rodzice Ady. Ada chwytą ich za ręce i razem z Krasnałem Świecidelko wychodzą na środek sceny. Dołącza do nich Skrzat Długowąż i mówi dalej)

Skrzat Długowąż:

Mam nadzieję że ta bajka
wszystkim wam się spodobała?
A więc niech nas uszczęśliwią
wasze szczere huczne brawa.

(Teraz każdy uczestnik tego spektaklu mówi każdą linijkę osobno)

Skrzat Długowąż:

Dziękujemy wszystkim dzieciom

Mama:

Ich rodzicom i widowni.

Tata Ady:

Dla nas także moi drodzy

Krasnal Świedelko:

wieczór z wami był cudowny.

Ada:

Ja przyrzekam ze swej strony,
że na pewno się spotkamy.
Ile piękna jest na świecie
tyle bajek dla was mamy.

Narrator:

Ile bajek tyle przygód
jeszcze tutaj na was czeka.
A kto jeszcze umie marzyć
ten na co dzień je spotyka.

(Teraz wychodzą wszyscy uczestnicy całego spektaklu)

Narrator:

A więc zaśpiewajmy razem,
niech się nikt z nas nie krępuje.
W końcu to nasz wspólny wieczór,
niechaj każdy się raduje.

(Wszyscy śpiewają piosenkę pt. „Złota Studnia”)

ZŁOTA STUDNIA

Kraina baśni jest tuż, tuż,
wystarczy zacząć marzyć
a tam jak w długim pięknym śnie
wszystko się może zdarzyć.

Nie jedno już przeżyłeś sam
w krainie swoich myśli.
Wystarczy znów powrócić tam
i wszystko sobie wyśnić.

Kraina baśni jest o krok,
wystarczy zamknąć oczy.
Nie musisz nawet szukać gwiazd
i czekać aż do nocy.

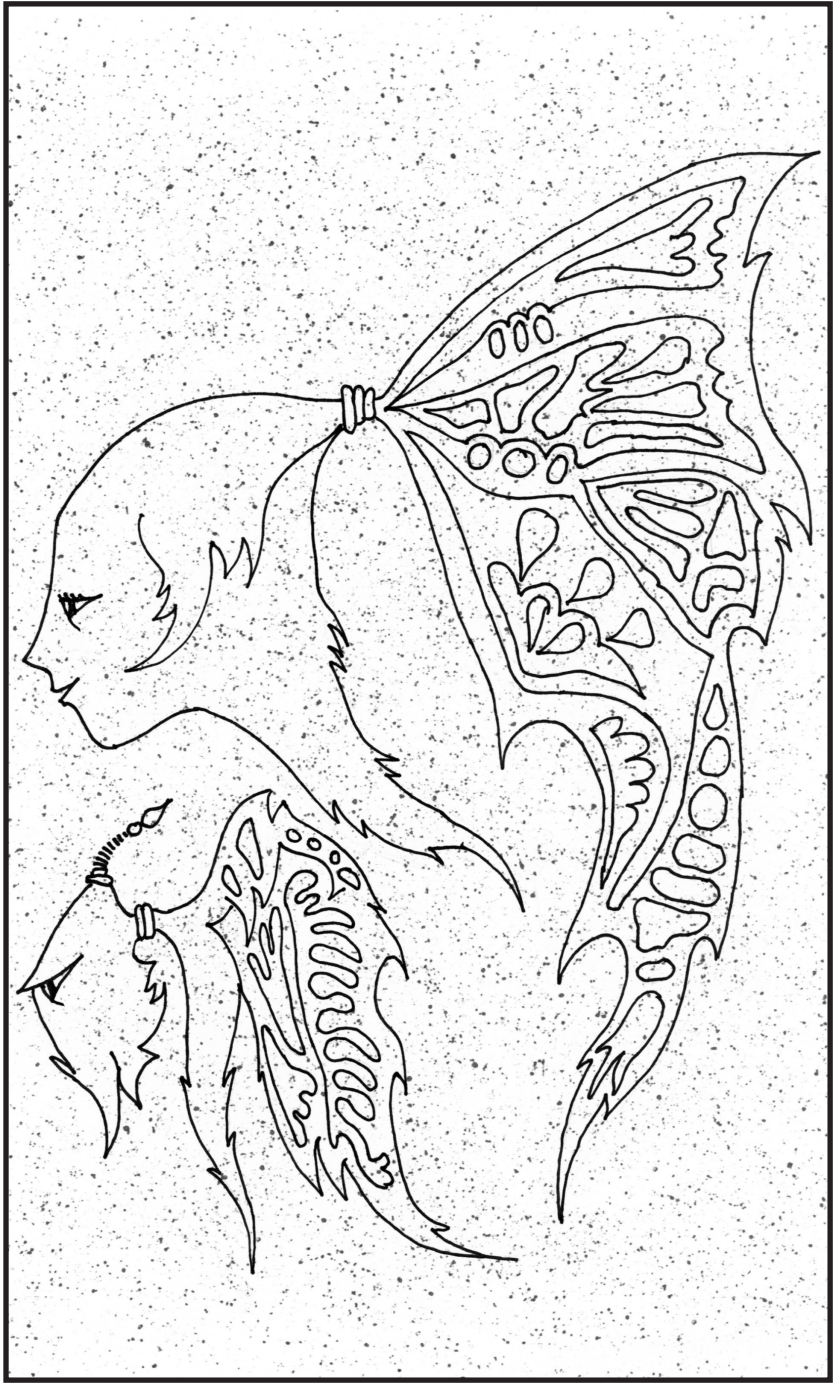
Lecz dawnych przygód wspomnij treść
i jeszcze raz je przeżyj.
Tak możesz zaczarować świat
jeśli potrafisz marzyć.

Do złotej studni rękę włóż,
gdzie jest tysiące bajek.
A tam zaczarowany świat
przecudnych niespodzianek.

A przygód tyle ile snów,
wystarczy ruszyć w drogę
i sprawić, by się spełnił los,
wszystko co wyśniesz sobie.

Kurtyna

WIDOWISKO DLA DZIECI

z cyklu
„LETNIE WYPADY MAŁEJ ADY”

część II

„W KRÓLESTWIE
MOTYLI”

Lech Lament

Osoby:

Ada

Mama Ady

Tata Ady

Krasnal Świecidełko

Skrzat Długowąs

Dużo, dużo Motyli

Król Krasnali

Narrator

AKT I

SCENA I

(Krasnal Świcidełko idzie lasem i śpiewa)

PIOSENKA – JESTEM SOBIE KRASNOLUDEK

Ja jestem krasnoludek,
niewinny mały ludek.
W czerwonej czapce chodzę,
po ziemi włóczę brodę.

A mieszkam na polanie,
przepiękne mam mieszkanie.
W grzybowej chatce siedzę
pod rozłożystym drzewem.

Za oknem tuż przy drodze
mam poziomkowe pole.
I jagód krzaków tyle,
że zbieram je na zimę.

I szyszek na rozpałkę
mam taką wielką hałdę.
Gdy zima wieje chłodem
ja mrozu się nie boję.

Do pieca wrzucam szyszki
aż ogień głośno świszczy.
Jem placek z jagodami
i bułki z poziomkami.

Choć mróz za oknem srogi
przy piecu grzeję nogi.
Tak aż do wiosny czekam,
czas miło mi ucieka.

A kiedy wiosna wraca
znów czeka na mnie praca.
Naprawiam dach i płoty
nawet do późnej nocy.

Pomagam także ludziom,
gdy się czasami zgubią.
A chodzą za grzybami
z dużymi koszykami.

Najbardziej lubię dzieci,
bo kiedy słońce świeci
przychodzą na jagody
i poziomkową słodycz.

Czasami też się zdarzy,
że spotkam tu zielarzy,
bo roślin tu leczniczych
jest tyle, że nie zliczysz.

Ja parzę z nich herbatkę,
dom wtedy pachnie latem
i lipą i dziurawcem
rumiankowym kwiatem.

I gdzie mi będzie lepiej
niż tu w tym leśnym świecie?
Popatrzcie zresztą dzieci,
to cudny raj na ziemi.

(Krasnal znika za drzewami)

SCENA II

Leśniczówka

Narrator:

Spójrzcie wiosna już nadchodzi,
ziemia znów zaczęła rodzić,
żaby głośno już kumkają,
ptaki także już śpiewają.

Kwitną brzozy tuż przed domem,
za nim klon już czerwienieje,
choć wzgórze jeszcze złote
lecz już pełnie po nim zieleń.

Po obfitej zimie strumyk
prawie że dosięga kładki.
W zeszłorocznej suchej trzcinie
znowu baraszkują kaczki.

Och jak dobrze znów na brzegu
usiąść sobie na kamieniu
i pogrzebać kijem w wodzie,
w słońcu pławić się i lenić.

(Ada siedzi na kamieniu na brzegu strumienia i grzebie kijem w wodzie. Z domu wychodzi mama Ady i mówi)

Mama:

Nie siedź tak na tym kamieniu,
połóż koc albo poduszkę.
Owszem słońce mocno świeci
lecz powietrze jeszcze zimne.

Mimo ostrych mrozów, śniegów,
całą zimę byłaś zdrowa.
Czyżby teraz przez głupotę
chciałabyś się rozchorować?

Chodź do domu i to szybko,
albo sama coś przyniosę,
zanim ojciec wróci z lasu
pospaceruj sobie trochę.

(Ada wstaje z kamienia, otrzepuje rajstopy i suknię. Jej mama
znika w domu, po chwili pojawia się z liliowym swetrem.
Podaje go Adzie i mówi)

Mama:

Teraz to już mi nie zmarzniesz.
Przejdź się, może spotkasz ojca.
Obiad czeka już na stole,
na posiłek czas już pora.

(Mama Ady wchodzi do domu a Ada ubiera sweterek i stojąc
na kamieniu przykłada dłoń do czoła i rozgląda się. Słysząc
trzask trzciny i przed nią staje Krasnal Świecidełko)

SCENA III

(Ada zaskoczona spada z kamienia ale się nie przewraca,
tylko na chwilę traci równowagę i patrzy oniemiała
na Krasnała świecidełko)

Krasnal Świecidełko:

Co, tak bardzo się zmieniłem
że mnie Ado nie poznałaś?
Chyba cię nie przestraszyłem,
bo z wrażenia nagle wstałaś?

Ada:

Obserwując fale wody
zamyśliłam się przez chwilę,
ale jest mi bardzo miło,
że cię znowu tutaj widzę.

Co sprowadza cię w te strony,
że w wiosenny piękny ranek
zapagnałeś mnie odwiedzić.
A co dzieje się ze Skrzatem?

Krasnal Świedelko:

Zaraz będzie tu Długowąż.
On jak zawsze gdzieś tu czyha,
albo siedzi gdzieś pod wodą,
by zniecka nas przywitać.

Wtedy dowiesz się wszystkiego,
myślę że cię uszczęśliwię.
Król Krasnali mnie tu przysłał,
by przekazać ci nowinę.

(Z za suchej trzciny wychodzi Skrzat Długowąż)

Skrzat Długowąż:

Witaj, witaj droga Ado
i przepraszam za spóźnienie,
ale gdzie topnieją śniegi
to wzbierają też strumienie.

Muszę zadbać o mój teren,
by nic złego się nie stało.
W lesie wszyscy już krasnale
też pracują całą parą.

Trzeba wszystko zabezpieczyć,
wzmocnić brzegi, sprawdzić mosty.
Z dróg usunąć wszystkie drzewa,
które powaliły mrozy.

Więc choć nikt tego nie widzi
pomagamy twemu ojcu.
W końcu to on jest leśniczym
czyli królem tego lasu.

Czy już Krasnal Świecidelko
wspomniał co cię dzisiaj czeka?

Krasnal Świecidelko:
Chciałem żebyś to ty skrzacie
wszystko Adzie opowiedział.

Za zakrętem tuż przy lesie,
tam gdzie rosną berbersy,
przyszedł cały ród Krasnali
by podziwiać przyjście wiosny.

Widzieliśmy jak Marzannę
utopiłaś w rwącej wodzie.
Dzięki wiosnie, która przyszła
nie ma śladu już po lodzie.

Wszystko budzi się do życia,
wiosna w pełni dookoła.
Wielki czas by ją przywitać,
zrobić musi to Królowa.

A więc Skrzacie Długowąsie
teraz wszystko w twojej mocy,
więc wyjaśnij Adzie wszystko,
bo przed nami kawał drogi.

Skrzat Długowąs:

Ado musisz nam dziś pomóc,
więc uważnie mnie wysłuchaj,
gdy świat wokół się zieleni
wszystko budzi się do życia.

Mały kret, jaszczurki zwinne,
bocian także do nas wrócił,
żaby wyszły spod kamieni
nawet niedźwiedź się przebudził.

Pszczoly brzęczą już po lesie,
sosny pączki już puściły,
wróble w piasku się tarzają,
same cuda, same dziwy.

Ty dzień wiosny świętowałaś,
my też mamy swoje święto.
Musisz zostać znów Królową,
więc decyduj, ale prędko.

Za jaskinią gdzie jezioro
w krąg otacza las łągowy
na rozmokłych barwnych łąkach
zaczną się wiosenne gody.

Król Krasnali ciebie wybrał,
bardzo mu się spodobałaś.
Chciałby żebyś ceremonię
właśnie ty poprowadziła.

Święto życia i narodzin
to jest dzień szczególnie ważny,
ujrzeć jak się wszystko rodzi,
inni mogą tylko marzyć.

Jesteś córką leśniczego,
pokochałaś już te strony.
Wiesz jak w życiu postępować,
by nie zniszczyć tej przyrody.

Więc potraktuj to jak zaszczyt
a nie będziesz żałowała.
Czeka ciebie rajski ogród,
zresztą chodź, zobaczysz sama.

Ada:

Muszę wierzyć wam na słowo,
zresztą trochę się stęskniłam.
Cieszę się, że znowu z wami
będę w czymś uczestniczyła.

Idźcie pierwsi pod te brzozy
i tam na mnie poczekaście,
a jak z mamą się pożegnam
zaraz do was tam dołączę.

Skrzat Długowąs:

Przecież wiesz, że od tej chwili,
gdy się z tobą spotkaliśmy,
znowu jesteś w innym świecie
uczestnicząc w nowej baśni.

Krasnal Świecidelko:

Przestań jej zawracać głowę
bo zepsujesz niespodziankę.

(zwraca się do dzieci)

Prawda, że wy także dzieci
chcecie ujrzeć nową bajkę?

(zwraca się do Ady)

Idź i z mamą się pożegnaj,
miałaś ojcę wyjść naprzeciw.
Powiedź, że pospacerujesz
wzdłuż strumienia aż do rzeki.

Skrzat Długowąs:

Tyle ci możemy zdradzić,
że idziemy nad jezioro.
Przy tym małym wodospadzie
zdarzy się coś niezwykłego.

(Ada przykłada palec do ust i macha im na pożegnanie. Skrzat i Krasnal odchodzą a Ada zbliża się do okna i mówi do mamy)

Ada:

Idę za twą radą mamo.
Słońce pięknie dzisiaj świeci,
strumień tak wesoło szumi
z nim podążę aż do rzeki.

(Mama Ady podchodzi do okna i poprawiając jej włosy mówi)

Mama:

Ojciec pewnie jest już w drodze
a więc spraw mu niespodziankę.
Mnie też będzie bardzo miło
kiedy powrócicie razem.

(Ada odchodzi a mama jeszcze chwilę za nią patrząc macha jej ręką)

SCENA IV

(Słysząc szum strumienia na tle brzoźowego lasu.
Ada idzie z krasnałem i Skrzatem i śpiewają)

PIOSENKA O WĘDROWANIU

Strumyk sobie szumi, szumi,
wokół kwitną drzewa.
Wszystko wokół się zieleni
a ja sobie śpiewam.

Śpiewam sobie a motyle
wokół mnie latają.
Kwitną kwiaty, barwne łąty
łąki porastają.

Wiatr tarmosi moje włosy
i rozgarnia chmury.
Słońce też radośnie świeci,
spływa na nas z góry.

Strumyk sobie szumi, szumi,
a ja sobie śpiewam.
Ptaki w górze też śpiewają
fruwając po niebie.

(Gdy tak idą i śpiewają trawy robią się coraz wyższe i kwiaty.
Ada rozglądając się dziwi się coraz bardziej nie wierząc, co się
dzieje)

Narrator:

Kiedy Ada, Skrzat i Krasnal
idą sobie wzdłuż strumienia,
rzeczywisty świat dookoła
w świat baśniowy się odmienia.

Paproć wielka jak parasol,
kępy traw jak wielkie trzciny.
Krzaki róży w wielkie drzewa
w jednej chwili się zmieniły.

Jeż zatrzymał się na ścieżce
niczym kaktus na pustyni.
Kolce groźnie swe nasrożył
strojąc przy tym groźne miny.

Ptaki niczym samoloty,
liście jak ogromne lustra,
w których rosa jak źródółka,
można by się w nich popluskać.

Jaki wielki pasikonik,
żaby niczym krokodyle.
A jaszczurki tak jak smoki,
tylko skrzydeł im brakuje.

Krasnal Świedelko:

Zaraz Skrzat ci wytłumaczy.
Pewnie dziwią cię te zmiany?
Musisz być przygotowana
zanim wielki cud się zdarzy.

Skrzat Długowąs:

Ale zanim to się zdarzy
musisz udać się wraz z nami.
Tam przy leśnym wodospadzie
wszyscy już czekają na nas.

Kiedys byłaś tam już z tatą,
gdzie jednoczą się strumienie
i spadając z wodospadu
tworzą rozłożystą rzekę.

Właśnie tam gdzie wielki taras
tworzy widok na kaskadę,
gdzie się rodzą barwne tęczce
rozłożyste jak wachlarze,

tam jako królewna wiosny,
gdy osiągniesz pełnię mocy
sama stworzysz cud natury,
ujrzysz go na własne oczy.

(Teraz przed nimi pojawia się mostek, za którym na tamtym
brzegu stoją wysokie drzwi przystrojone kwiatami.
Skrzat Długowąż wchodzi na mostek i mówi do Ady)

Skrzat Długowąż:

Lecz by czary zadziałały
muszę cię pokropić rosą,
czarodziejską wodą z kwiatów.
A więc stań tu przy mnie obok.

(Ada wchodzi na mostek, za nią Krasnal Świecidełko.
Skrzat przyciąga wąsem kwiat rosnący tuż przy brzegu.
Przechyla nad Adą zsypując na nią kryształki. Zapada
ciemność, w której pojawia się muzyka pełna szumu liści
i fal. Wszędzie czuć woń kwiatów. Kiedy zapala się światło
trójka przyjaciół stoi przed wielkimi drzwiami przystrojonymi
kwiatami i bluszczami. Ada stoi w pięknej sukni całej
w kwiatach z wiankiem na głowie. Podchodzą do bramy.
Ada dotyka i poprawia suknię kręcąc się dookoła. Krasnal
Świecidełko wyjmuje różdżkę z żywopłotu przy bramie
i podaje ją Adzie mówiąc)

Krasnal Świedelko:

Ado, uderz w drzwi trzy razy.
Kiedy wrota się otworzą
ujrzesz barwny świat przyrody,
w którym ty będziesz królową.

Król krasnali cię zaprosił
i ze swoją świtą czeka.
Będziesz mogła uczestniczyć
w najpiękniejszym cudzie świata.

Ale to jest niespodzianka,
jeszcze trochę cierpliwości.
Będiesz Ado zaskoczona
widząc takie wspaniałości.

(Ada bierze do ręki różdżkę i uderza nią trzy razy w olbrzymie
drzwi. Znow robi się ciemno, słyhać jak otwierają się wrota,
słyhać szum wodospadu)

AKT II

SCENA I

(Szum wodospadu wzmaga się, z góry powoli spływa światło. Przed widownią i trójką przyjaciół pojawia się niesamowity widok. Po środku wodospad otoczony jest wysokimi głazami, z których spływają bluszcze. Dookoła duże kwiaty i po bokach czerwone krzewy berberysu. Po środku wodospadu tron. Na nim siedzi Król Krasnali, obok jego świta. Jeden krasnal trzyma poduszkę a na niej leży złota korona. Do pnących bluszczy zwisających z góry przymocowane są duże kokony – larwy motyli. Ada z przyjaciółmi przybliża się do tronu)

Narrator:

Spójrzcie dzieci jaka tęcza
połączyła niebo z ziemią.
Jakże w złotym blasku słońca
wszystko mieni się zielenią.

Ileż kwiatów, powojników,
traw wysokich aż do nieba.
Kiedy zbudzą się motyle
wszystko zacznie drzeć i śpiewać.

Lecz zostawmy to Królowi,
niechaj wiosna zatriumfuje.
Już za chwilę zobaczycie
jak narodzą się motyle.

Skrzat Długowąs:

Ado zbliż się pod tron Króla
i z uznaniem pochyl głowę.
Dzięki tobie, druhnio wiosny
pocznie się dziś życie nowe.

(Król krasnali wstaje z tronu, rozkłada szeroko ręce z uśmiechem i idzie do Ady. Ada pochyla głowę. Król dotyka ją berłem i w jednej chwili Ada staje się motylem. Król bierze koronę z poduszki trzymanej przez krasnalę i zakłada na głowę Ady i biorąc ją za rękę prowadzi pod wiszące kokony zwisające z liści i lian, mówiąc do niej)

Król Krasnali:

Tobie przypadł znów ten zaszczyt,
widać tak ci przeznaczone,
może dobry duch przyrody
chciałby ciebie wziąć za żonę.

Bo tak wciąż mi podpowiada,
to jest skarb taka dziewczyna,
gdy obejrzał twój ogródek,
piękne botaniczne wzgórze.

Oj zasługa to rodziców,
że tak dbasz o piękno ziemi.
Dobrze że tak szanujemy
miejsca gdzieśmy się rodzili.

(Król dotyka dłonią kokonów a one ruszają się, tak jakby to, co jest w środku chciało wydostać się na zewnątrz)

Król Krasnali:

Ado dotknij a poczujesz
jak tam w środku tętni życie.
Otwórz każdy kokon różdżką
a pojawią się motyle.

Każdy biolog ci to powie,
najpiękniejsza jest ta chwila,
właśnie to przeistoczenie,
przejście larwy w kształt motyla.

(Wszyscy śpiewają piosenkę Narodziny Motyli . Ada dotyka
każdego kokonu, które powoli otwierają się i wychodzą z nich
motyle. Gdy Ada dotyka ostatni kokon kończy się piosenka.
Pierwszy motyl, który osuszył skrzydła i szeroko rozwinął
skrzydła, mówiąc porusza nimi ukazując swoje wdzięki.)

Paź Królowej:

Gdy osuszę skrzydła w słońcu
zaraz nimi zatrzepocę.
Gdy rozwinę je szeroko
wszystkich nimi zauroczę.

(Rozpościera je bardzo szeroko, biegając drobnymi kroczkami
między wszystkimi uczestnikami prezentuje swój urok.)

Paź Królowej:

Jestem piękny Paź Królowej,
moje skrzydła to witraże.
Lubię nieskończona przestrzeń
aż od gór po morską plażę.

(W tym samym czasie próbują swoich skrzydeł inne motyle
machając skrzydłami i próbując latać.)

Piję nektar z różnych roślin,
z kwiatów kopru i marchewki.
Nie pogardzę też pietruszką.
Z kminku soczek też jest świetny.

(Wycofuje się do tyłu kłaniając się widowni, a do przodu wysuwa się następny motyl. Rozkłada szeroko skrzydła i obraca się wokół własnej osi)

Rusałka Pawik:

A mnie zważ Rusałka Pawik,
mam na skrzydłach pawie oczka.
Na brązowym tle się mienią
z odcieniami pomarańczy.

Chociaż może was to zdziwi
czemu taki piękny motyl
wybrał sobie kwiat pokrzywy
żeby nektar z niego sączyć?

Lecz nic na to nie poradzę,
tak natura mnie stworzyła,
taki kontrast wśród zieleni,
może w tym tkwi moja siła.

(Rusałka Pawik kłania się i staje z boku a do przodu wysuwa się motyl biały, Bielik Kapustnik)

Bielik Kapustnik:

Poznajecie mnie kochani,
to ja obywatel świata?
W każdym miejscu jestem znany
a gustuję w różnych smakach.

Zwą mnie Bielik Kapustniczek,
bo kapusta jest mym rajem.
Lubię także kwiat gorzycy
i rzodkiewką nie pogardzę.

(Następny motyl balansuje między postaciami i mówi)

Piękniś Sultanek:

Mnie dokładnie obejrzyjcie,
jasne pasma, tło brunatne.
Plamki żółte i niebieskie
też się mienią bardzo ładnie.

Wszystko niczym obraz, witraż
uchwycony w czarną ramkę.
Ach przyznacie moje dzieci,
że to jest widoku warte?

Dodać jeszcze tylko muszę,
że nazwali mnie genialnie.

(Pozostałe motyle cicho się śmieją)

I o ciszę bardzo proszę,
śmiać się z kogoś nie jest ładnie.

Więc nazwali mnie Sultankiem
bo wyglądam bardzo zgrabnie.
I dodali także „Piękniś”
Dzieci, czy to nie brzmi ładnie?

(Jeszcze raz się obraca i staje z boku. Teraz wyłania się
Niedźwiedziówka Gospoia.)

Niedźwiedziówka Gosposia:

Wszyscy chwalą swą urodę
ten jest Paziem, ten Sułtanem
a ja jestem Niedźwiedziówka.
Tego właśnie nie rozumiem?

Fakt, że skrzydła mam brunatne
ale także barwne plamki,
które mienią się czerwono
jak mój przysmak, owoc malin.

Tylko czemu też dodali
do imienia mi, Gosposia?
Tego także nie rozumiem,
czyżbym była brzydsza, gorsza?

(I pokazuje się dzieciom na początku sceny, dumnie
przechadzając się w prawo i w lewo machając skrzydłami)

Za to żyję jak królowa
w barwnych parkach i ogrodach.
Oraz w leśnych wrzosowiskach
pełnych wdzięku i urody.

Gdzie wilgotno, gdzie soczyście,
gdzie owoce jeżyn, malin.
Gdzie kaliny czerwień płonie,
tam jak chcecie się spotkamy.

Decydujcie, lećcie z nami,
nawet tam na świata koniec.
Bo w marzeniach spełnisz wszystko,
w swych wyobrażeniach.

(Wszyscy podchodzą na skraj sceny i śpiewają)

PIOSENKA O MOTYLACH

Nie ma jak to z motylami
wędrować po świecie.
Nad łąkami, nad rzekami,
po zielonym lesie.

W górach także jest przecudnie,
w ogrodach i parkach.
Nad stawami, jeziorami
też miło polatać.

Cudem świata nas nazwali,
promieniami tęczy.
Kiedy z larwy się zmieniamy
w podniebne okręty.

W rozsypane blaski słońca
i promienie rosy.
Gdy lecimy wszyscy na nas
zwracają swe oczy.

Tylko dla was istniejemy
dla świata urody.
Dbajcie dzieci o tę ziemię,
o ziemskie ogrody.

Kurtyna

Miejska Biblioteka Publiczna
im. Włodzimierza Pietrzaka w Turku

Turek
miasto z potencjałem

Publikacja powarsztatowa „Świat wierszem pisany” powstała w ramach projektu „Lament jest stąd” i stanowi część Zadania „Działajmy razem - wielkie rzeczy w małym mieście” finansowanego z

**BLISKO – BIBLIOTEKA | LOKALNOŚĆ | INICJATYWY |
SPOŁECZNOŚĆ | KOOPERACJA | ODDOLNOŚĆ**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025.

Narodowy
Program
Rozwoju
Czytelnictwa
2.0

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego w ramach
realizacji Narodowego Programu Rozwoju
Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025

**NARODOWE
CENTRUM
KULTURY**